

Wydawnictwo Helion ul. Kościuszki 1c 44-100 Gliwice tel. 032 230 98 63 e-mail: helion@helion.pl

Ubuntu Linux

Autor: Piotr Czarny ISBN: 978-83-246-0660-3 Format: B5, stron: 168

Poznaj Ubuntu – system Linux dostępny dla każdego

- Jak rozpocząć przygodę z Ubuntu?Jak zarządzać najpopularniejszą dystrybucją Linuksa?
- Jak korzystać z programów niezbędnych w codziennym użytkowaniu komputera?

Linux zwykle kojarzy się z systemami przeznaczonymi dla zaawansowanych użytkowników komputera. Nazwa najpopularniejszej obecnie dystrybucji tego systemu – Ubuntu – pochodzi od afrykańskiej ideologii polegającej na człowieczeństwie wobec innych. To przesłanie przyświeca też twórcom tej wersji Linuksa, którzy udostępniają bezpłatny, w pełni funkcjonalny, łatwy w konfiguracji i obsłudze system operacyjny dla użytkowników domowych. Ubuntu ma być dostępny dla wszystkich, niezależnie od języka i stopnia umiejętności obsługi komputera – i taki właśnie jest!

"Ubuntu Linux" to praktyczne wprowadzenie dla początkujących użytkowników tego systemu operacyjnego. Dzięki tej książce dowiesz się, jak zainstalować system Ubuntu i pracować w jego środowisku. Nauczysz się zarządzać kontami i hasłami, poruszać w systemie plików i folderów czy używać poczty elektronicznej i przeglądarki internetowej. Zobaczysz też, jak uruchamiać w Ubuntu programy dla systemu Windows, korzystać z internetowego radia i telewizji oraz używać narzędzi przydatnych w użytkowaniu domowego komputera.

- Funkcjonowanie komputerów
- Instalowanie systemu Ubuntu
- · Zarządzanie kontami systemowymi
- Praca z plikami i folderami
- Odczytywanie i nagrywanie płyt CD
- Korzystanie z poczty elektronicznej i przeglądarki internetowej
- Odtwarzanie radia i telewizji
- Uruchamianie aplikacji dla systemu Windows

0.1200

• Pobieranie i odtwarzanie plików MP3

Linux jest prostszy, niż Ci się wydaje!

Spis treści

	Wstęp	7
Rozdział 1.	Komputer? Ależ to proste!	11
	Hardware i software	
	BIOS	
	System operacyjny	
	Zadania systemu operacyjnego	
	Tekstowe korzenie Linuksa	
	Podsumowanie	
Rozdział 2.	Komunikacja z komputerem	19
	Klawiatura	
	Układ klawiatury	
	Wpisywanie danych z klawiatury	
	Kłopoty z klawiatura	
	Mysz	
	Klikniecie	
	Dwukrotne klikniecie	
	Kliknięcie prawym przyciskiem myszy	
	Przeciąganie	
	Zasada działania myszy	
	Różne gatunki myszy	
	Kłopoty z myszą	
	Podsumowanie	
Rozdział 3.	Instalacja systemu	25
	Żmudna droga ku lepszemu	
	Co zawiera płyta?	
	Ładowanie systemu operacyjnego z płyty CD	
	Opcje dostępne po załadowaniu systemu Ubuntu Linux z płyty CD	
	Zmiana języka menu	
	Testowanie płyty CD	
	Czyszczenie płyty CD	
	Testowanie pamięci RAM	
	Instalacja systemu	
	Podsumowanie	

Rozdział 4.	Rozpoczynanie, zawieszanie i kończenie pracy	33
	Uruchamianie komputera	
	Logowanie sie do komputera	
	Logowanie w Ubuntu Linux	
	Przełaczanie użytkownika	35
	Wylogowywanie	37
	Ponowne uruchamianie komputera	37
	Wyłaczanie komputera	38
	Podsumowanie	
Dozdział 5	Pulait Ilbuatu Linux	
NUZUZIAI J.		33
	Informacia a użytkowniku	
	Informacja o uzytkowniku	41
	Lista wszystkich zaiństałowanych programów	
	Lista ulubionych programow	
	Dodawanie i usuwanie programow	
	Okna	
	Pasek tytułu	
	Przycisk Minimalizuj	45
	Przycisk Maksymalizuj	46
	Przycisk Zamknij	
	Panele	
	Dodawanie elementów do panelu	
	Właściwości panelu	50
	Ikony widoczne na panelach	
	Aktywatory	
	Podsumowanie	53
Rozdział 6.	Konta i hasła	
	Zarzadzanie kontami	56
	Tworzenie konta użytkownika komputera lokalnego	
	Edytowanie konta	50 60
	Grupy	
	Unrevenionia do abialitu	01 61
	Dedevienie konte vizitkovnike de enny	
	Dodawanie konta uzytkownika do grupy	
	Usuwanie konta uzytkownika	
	Podsumowanie	66
Rozdział 7.	Pliki i foldery	
	Skąd biorą się pliki?	
	Tworzenie pliku	
	Nazwy i rozszerzenia plików	
	Kopiowanie pliku	
	Kopiowanie grupy plików	
	Wyszukiwanie pliku	
	Usuwanie pliku	80
	Usuwanie grupy plików	
	Odzyskiwanie usuniętego pliku	
	Opróżnianie kosza	81
	Foldery	
	Podfolder	
		02
	Foldery w Ubuntu	
	Foldery w Ubuntu Podsumowanie	

Rozdział 8.	Czytnik płyt CD	85
	Montowanie napędu	85
	Wyłączanie automatycznego montowania napędu	85
	Wygodne wysuwanie płyty	87
	Nagrywanie płyt	88
	Kopiowanie płyty	
	Podsumowanie	
Rozdział 9.	Mozilla Firefox	
	Jak obudzić ognistego lisa?	93
	Czym są wtyczki?	93 93
	lak zainstalować wtyczke?	93 94
	Jak zmienić wielkość liter?	
	Jak wyświetlić źródło strony?	, (99
	Jak zanisać obrazek?	
	Zakładki	101
	Wstawianie zakładki	102
	Porzadkowanie zakładek	103
	Zakładki jako strona WWW	103
	ABC łowey informacii	106
	Chaos informacyiny	100 107
	Crtery przykazania łowcy danych	
	Lak sie w tym wszystkim nołanać?	107
	Znaki narodowe	108
	Analizowane nole	100 100
	Ananizowalie pole Ograniczenie liczby odsyłaczy	109
	Wyrażenia wymagane i nienożadane	110
	Podsumowanie	110
Rozdział 10	Poczta elektroniczna	113
	Konfigurowanie Evolution	113
	Educia danych użytkownika konta	113
	Euveja daliyen uzytkownika konta	119
	Fow additional of nadejschu poczty	123
	Listy Dez Oblazkow	123
	roupis	123
	Jak wiączyć sprawuzanie pisownii:	120 127
	Jak Tapisac Tist?	127 129
Rozdział 11	. Radio i telewizja	131
	Radio	131
	Telewizja	134
	Podsumowanie	135
Rozdział 12	. Emulator systemu Windows dla Linuksa	137
	Czy w środowisku Linux można uruchomić program dla systemu Windows?	137
	Jak zainstalować wine?	138
	Jak uruchomić program dla systemu Windows pod kontrolą wine?	143
	Podsumowanie	146
Rozdział 13	. Wyszukiwanie plików MP3	147
	Czy pobieranie plików MP3 z sieci jest legalne?	
	Jak zainstalować klienta sieci P2P?	148
	Jak uruchomić aMule?	150

Skorowidz	159
Podsumowanie	157
Gdzie znajdują się pobrane pliki?	155
Jak szukać plików?	152

Rozdział 12. Emulator systemu Windows dla Linuksa

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Czy programy dla systemu Windows można uruchamiać w środowisku Linux.
- Jak zainstalować program wine.
- Jak wykorzystywać program wine.

Czy w środowisku Linux można uruchomić program dla systemu Windows?

Z dotychczasowej lektury książki wynika, że Ubuntu Linux jest systemem całkowicie odmiennym od Windowsa. Czy pod Linuksem można uruchamiać programy przeznaczone dla środowiska Windows? Sprawdźmy to na praktycznym przykładzie:

- **1.** Umieść w komputerze nośnik z programem działającym w środowisku Windows (rysunek 12.1).
- 2. Dwukrotnie kliknij ikonę programu.
- 3. Wyświetlony został komunikat o błędzie (rysunek 12.2).

Wraz z systemem Ubuntu Linux rozprowadzany jest program *wine*. Jest on emulatorem systemu Windows. Emulator Windowsa duplikuje funkcje systemu informatycznego w Linuksie. Linux z emulatorem zwraca te same rezultaty co Windows.

Emulator pozwala na uruchamianie programów przeznaczonych do pracy w środowisku Windows.

Rysunek 12.1.

Program Columns działa w środowisku Windows bez instalacji

Rysunek 12.2.

W systemie Linux nie można uruchomić nawet prostego programu dla środowiska Windows

Emulator pozwala na uruchamianie programów przeznaczonych do pracy w środowisku Windows.

Jak zainstalować wine?

Aby zainstalować program wine:

1. Uruchom menedżer pakietów Synaptic (rysunek 12.3).

Rysunek 12.3.

Menedżer pakietów został zaliczony do programów administracyjnych

- Zmiany w programach może wprowadzać tylko osoba o uprawnieniach administratora systemu. Wyświetlone zostało okno z pytaniem o hasło. Wpisz hasło dla użytkownika root.
- 3. Naciśnij przycisk Continue.
- 4. Wyświetlone zostało okno Synaptic Package Manager (rysunek 12.4). Po lewej stronie okna widoczne są kategorie oprogramowania. Po prawej stronie okna widoczna jest lista programów należących do zaznaczonej kategorii.

Rysunek 12.4. Okno menedżera pakietów

V Uwaga

Jeżeli przy nazwie programu widoczny jest pusty kwadrat, oznacza to, że program nie został zainstalowany. Zielony kwadrat przy nazwie programu oznacza, że program został zainstalowany. Zielony kwadrat z gwiazdką oznacza, że program został zainstalowany i dostępna jest dla niego aktualizacja.

- **5.** Przeglądanie wszystkich kategorii i programów zajmuje dużo czasu. Jeżeli znamy nazwę programu, jego poszukiwanie można uprościć. Kliknij przycisk *Search*.
- 6. Wyświetlone zostało okno *Find*. W polu *Search* wpisz nazwę poszukiwanego programu (rysunek 12.5).

Rysunek 12.5.

Okno kryteriów wyszukiwania

\$	Find	With the State of State
Search:	wine	~
Look in:	Description and Na	me 🗘
	🗶 Anuluj	<u>S</u> earch

- **7.** W polu *Look in* pozostaw zaznaczoną opcję *Description and Name*. Wyszukiwanie będzie wykonywane w nazwach i opisach programów.
- **8.** Kliknij przycisk *Search.* Teraz trzeba uzbroić się w cierpliwość. Wyszukiwanie pakietu może trwać kilka minut.
- **9.** Po odnalezieniu pakietu jest on wyświetlany w oknie menedżera (rysunek 12.6).

Rysunek 12.6. Menedżer pakietów z zaznaczonym odnalezionym pakietem

- 10. Kliknij prawym przyciskiem myszy kwadrat przy programie wine. Z menu wybierz polecenie Mark for Installation. W kwadracie pojawiło się zaznaczenie. Program został wybrany do instalacji.
- **11.** Kliknij przycisk *Apply*.

12. Rozpoczęte zostały przygotowania do instalacji programu. Po chwili wyświetlone zostało okno z listą pakietów, które muszą być zainstalowane, aby działał wybrany przez nas pakiet *wine* (rysunek 12.7). Aby kontynuować instalację, kliknij przycisk *Mark*.

Rysunek 12.7.

Lista pakietów, które trzeba zainstalować, aby program wine działał

1	The chosen action also affects other packages. The following changes are required in order to proceed.
	▼ To be installed libartsc0
	🗶 Anuluj 🗍 🖉 Ma

13. Wyświetlone zostało okno z podsumowaniem zmian, które zostaną wprowadzone w systemie (rysunek 12.8). Zapoznaj się z nimi. Aby kontynuować instalację, kliknij przycisk *Zastosuj*.

Rysunek 12.8.

Podsumowanie zmian, które zostaną wprowadzone w systemie

3	Summary	×
?	Apply the following changes?	
	This is your last opportunity to look through the list of marked changes before they are applied.	of
	▶ To be installed	
	▶ Unchanged	
	Summary 18 packages will be held back and not upgraded 2 new packages will be installed	Show Details
	45,6 MB of extra space will be used 9821 kB have to be downloaded	
	Download package files only	
	🗶 <u>A</u> nuluj	✓ <u>Z</u> astosuj

- **14.** Rozpoczęte zostało pobieranie pakietów z internetu (rysunek 12.9). Pozostaje tylko czekać na zakończenie pobierania.
- **15.** Kolejnym etapem jest instalacja oprogramowania (rysunek 12.10). Znów należy zaczekać na jej zakończenie.

Rysunek 12.9.	🔹 Downloading package files 🔀
Pobieranie pakietów z internetu. Długość	Downloading package files
paska postępu informuje	Downloading file 2 of 2
o zaawansowaniu operacji	Download rate: unknown ▷ Show progress of single files
	🗶 Anuluj
Rysunek 12.10.	😭 Applying Changes 💌
Instalowanie oprogramowania	Installing software The marked changes are now being applied. This can take some time. Please wait.
	Preparing packages
	Automatically close after the changes have been successfully applied Details
	🗙 Za <u>m</u> knij

16. Kliknij odsyłacz Details.

17. Wyświetlone zostało okno z informacją o szczegółach operacji (rysunek 12.11).

Rysunek 12.11.

W dolnej części okna wyświetlana jest lista operacji

8-	Applying Changes	
Installing so	ftware	
The marked cha some time. Plea	nges are now being applied. This can take se wait.	
Konfigurowania	ibottas	
Koningurowanie i	bartsco	
Automaticall	y close after the changes have been successfully applie	∍d
▽ Details		
Rozpakowanie (ib Zaznaczenie poprz Rozpakowanie wine konfigurowanie li	<pre>(cloud) (cloud) (</pre>	×
	Za	i <u>m</u> knij

18. Możemy sobie pogratulować. Wyświetlone zostało okno z informacją o zakończeniu instalacji (rysunek 12.12). Aby kontynuować pracę, kliknij przycisk *Zamknij*.

Jak uruchomić program dla systemu Windows pod kontrolą wine?

Aby uruchomić program dla systemu Windows pod kontrolą emulatora Windowsa:

1. Wybierz polecenia *Aplikacje/Akcesoria/Wine File* (rysunek 12.13).

Rysunek 12.13.

Po zainstalowaniu program Wine File znajduje się w menu Akcesoria

- **2.** Wyświetlone zostało okno *Wine File* (rysunek 12.14). Odszukaj w nim program dla systemu Windows, który chcesz uruchomić w środowisku Linux.
- 3. Dwukrotnie kliknij plik (rysunek 12.15).

E. Wine File - [Z:\home]									
Plik	<u>Dysk Katalogi Widok Opcj</u>	e <u>B</u> ezpieczeństwo	<u>0</u> kno	2					_ B ×
8980									
⊠/	S Pulpit S c:\ S d:								
	Nazwa			Nazwa		CDate		ADate	
	Z:\ - NTFS	*			0	2007-05-06	12:53:11	2007-05-18	22:29:36 🔺
- Cini	bin		仓		0	2007-04-29	21:56:14	2007-05-18	22:29:36
- 💷	boot			abacki	0	2007-05-06	12:53:11	2007-05-18	22:13:23
- 💷	cdrom			ewa	0	2007-05-01	18:20:52	2007-05-18	22:13:21
- 📖	dev			piotr	0	2007-05-18	22:29:14	2007-05-18	22:29:32
- 💷	etc								
- 🛄	home								
-	abacki								
	ewa								
	piotr								
	initrd								
- 💷	lib								
	lost+found								
F 🛄	media								
F 🖳	mnt								
	opt								
	proc								
	root								
	sbin								
	srv								
	sys								
	tmp								
	usr								
	var								
		7							Y
4		Þ	4						<u>۱</u>
65GBz	6.5 GB z 9.2 GB wolne								

Rysunek 12.14. Okno Wine File przypomina menedżer plików

E. Wine File 🗖 🔍							
<u>Plik Dysk K</u> atalogi <u>W</u> idok	< Opcje Bezpieczeństwo j	]kno <u>?</u>					
3680							
🖂 / 🛛 🖾 Pulpit 🗐 c: V							
Z:\home	_0	× Na	zwa CD	late		ADate	
d:\Moje dokumentu\Soft\	columns			as ar ar			22:48:20
Nazw	a		Nazwa	Wielko	CDate	-18	22:13:23
Nowy	/ katalog	A .		0	2005-09-16	23: -18	22:13:21
Pobr	ane aktualizacje prog	gr. L		0	2006-07-19	08: -18	22:48:19
Read	liris		Columns.exe	43 020	1992-10-10	5 13:	
Secu	rity		columns.zip	18 765	2000-06-20	) 11:	
Soft			readme.txt	345	1998-11-26	5 10:	
4DOS	5						
- Acti	iveSync 4.1 PL						
- Aida	132						
- aspi							
ccse	tup126						
colu	ımns						
- Driv	rers						
DVD	Shrink						
Emul	e						
Ever	est						
GetP	DAScreen	-1				-	
F. F. Good	leEarth	) Clai		1			
				1			
- 🛄 tmp							
- usr							
- var							
	w						-
1	5	•					Þ
0 z 3.3 GB wolne							

Rysunek 12.15. Columns – program, którego uruchomienie w Linuksie nie powiodło się

4. Sukces! Program wystartował (rysunek 12.16).

🐗 Aplikacje Miejsca System 😻 🖓 🐨 💿 8 ° C			pią 18 maj, 22:51 🏟 🛃 🔣 🗮
🗐. Wine File		- • ×)	_ • ×
Pik Dysk Katalogi Widok Opcje Bezpieczeństwo Okno ?			3
	(Date 4	Data	v
Columno Narra Novy katalog Poprane aktualiz Readiris Soft 4005 ActiveSync 4.1 P ActiveSync 4.1 P ActiveSync 4.1 P ActiveSync 4.1 P Columna Drivers Gene Narra Soft Soft Drivers Score: 0 Score: 0 Sc	<u>CDate</u> <u>Viekc</u> <u>CDate</u> 0 2005-09-16 0 2006-07-16 ina.exe 43 020 1992-10-16 ins.rip 18 765 2000-065 1998-11-26	Dete 18 22:44:20 18 22:44:20 18 22:43:20 18 22:13:23 18 22:13:23 13 11 10: 10: 10: 10: 10: 10: 10:	00% 🔍 Wyświetlanie jako Ikony 오
Zaznaczone "Columns.exe" (42,0 KB)			
😰 🕼 [Synaptic Package Ma) 🗐 columns - Przeglądar	Wine File	Columns	

Rysunek 12.16. Program Columns uruchomiony w środowisku Windows

5. Sprawdzimy jeszcze działanie klienta FTP. Dwukrotnie klikniemy plik *WS_FTP95.EXE* (rysunek 12.17).

S. Wine File						
<u>Plik Dysk Katalogi Widok Opc</u>	je <u>B</u> ezpieczeństwo <u>O</u> kno <u>?</u>					
Z:\home		CDate		AD	ate	
d:\Moie dokumentu\Soft\WS_FT			AF AC 10			22:48:20
Nazwa	CANCER DE LA CARCELLE	Nazwa	Wielkość	CDate	-18	22:13:23
Tlw	^ •		0	2005-05-08	1 -18	22:13:21
- Turbo Pas	ical 7		0	2006-07-15	0 18	22:48:19
- WEBSTER	1	COMPLETE.WAV	12 118	2001-04-24	2	
- Win32Whoi	s	CONNECT.WAV	14 354	2001 - 04 - 24	2	
- Windows N	tobile 5.0	ERROR.WAV	10 008	2001-04-24	2	
- Windows a	obile emulator	readme.txt	565	2003-07-31	0	
- WinRAR		REMOVE.EXE	102 912	2001-04-24	2	
- WS_FTP		server.cgi	9 172	2002-10-18	0	
XP_SP2	1	WHATSNEW.TXT	6 699	2001-04-24	2	
- xptweaks		WS_FTP.GID	16 826	2002-03-03	1	S
Zone	1	WS_FTP.HLP	246 726	2001 - 04 - 24	2	
- Symantec		WS_FTP.INI	17 004	2006-07-14	2	and the second second
Test		WS_FTP.LOG	4 076	2005-04-25	0	
- Work		WS_FTP95.EXE	428 032	2001-04-24	2	
- Z sieci		WSFTP32.DLL	368 128	2001-04-24	2	
zajac	- Marcola - Ma Antola - Marcola - Ma					
- hat		d			× 1	
					<u>•</u>	
- tmp						
- usr						and the second second
var						
						7
	> 1					
0 z 3.3 GB wolne						

Rysunek 12.17. Plik WS_FTP95.EXE

6. Ten program również został uruchomiony (rysunek 12.18).

Rysunek 12.18. Połączenie z odległym serwerem za pośrednictwem klienta FTP dla systemu Windows działającego w środowisku Linux

V Uwaga

Jeżeli program dla systemu Windows nie uruchomi się pod kontrolą emulatora *wine*, sprawdź konfigurację pliku (~/.*wine/config*). Zdefiniowane są w nim podkatalogi, które będą zamontowane jako wirtualne dyski systemu Windows (*C:, D:* itd.). Programy dla Windowsa przechowywane na dysku twardym powinny znajdować się w zdefiniowanych katalogach.

Podsumowanie

- ♦ Aby można było uruchamiać programy dla systemu Windows w środowisku Linux, konieczny jest emulator Windowsa. Linux z emulatorem zwraca te same rezultaty co Windows.
- Wraz z systemem Ubuntu Linux rozprowadzany jest program wine. Jest on emulatorem Windowsa.
- Aby korzystać z wine, należy go zainstalować, a następnie za jego pośrednictwem uruchamiać programy dla systemu Windows.